

Külügyi Bizottság

2015/2095(INI)

16.11.2015

VÉLEMÉNY

a Külügyi Bizottság részéről

az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság részére

a földközi-tengeri térségben kialakult helyzetről és a migrációval kapcsolatos
átfogó uniós megközelítés szükségességéről
(2015/2095(INI))

A vélemény előadója: Demetris Papadakis

PA_NonLeg

JAVASLATOK

A Külügyi Bizottság felhívja az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. aggodalmát fejezi ki az Unió határainál zajló legutóbbi események miatt, amelyek az eddig soha nem tapasztalt migrációs válság eredményei, és amelyek felfedték a menekültek és migránsok fogadására szolgáló jelenlegi rendszer hiányosságait, továbbá rámutat a migrációs és menekültpolitikák nagyobb harmonizációjának fontosságára uniós és nemzetközi szinten;
2. kiemeli a migráció holisztikus uniós megközelítésének szükségességét, amely biztosítja a belső és külső politikái közti összhangot, kiterjed az összes migrációs útvonalra, és a szolidaritáson, az emberi jogok teljes körű tiszteletben tartásán, a nemzetközi jog betartásán, továbbá azokon az értékeken alapul, amelyekre az EU épült;
3. úgy véli, hogy ennek az átfogó uniós stratégiának az Unió új globális kül- és biztonságpolitikai stratégiája kulcselemének kell lennie, hogy aktívan hozzájárulhasson az Unió szomszédságának stabilizálásához, és a jövőben megelőzze a hasonló humanitárius válságokat;
4. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy hagyjanak fel a falak építésével az EU külső határainál, továbbá ne akadályozzák meg a menekültek és a migránsok uniós területre történő bejutását;
5. aggodalmának ad hangot az illegális azonnali kitoloncolások növekvő tendenciája miatt, és elutasítja ezt a gyakorlatot, mivel az ellentétes az emberi jogokkal és a jogállamisággal; mély aggodalmának ad hangot az uniós visszafogadási megállapodások értelmében visszafogadott harmadik országok állampolgárai és a hontalan személyek sorsa miatt, ideértve a határozatlan idejű fogva tartás eseteit, a jogilag bizonytalan helyzeteket vagy a származási országukba történő visszaküldésüket;
6. hangsúlyozza, hogy az Unió szomszédságában fennálló folytonos instabilitás és konfliktusok jelentős mértékben befolyásolják a menekültek és lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek számát; úgy véli, hogy a földközi-tengeri térségben kialakult humanitárius válságra csak a kiváltó okok – nevezetesen az instabilitás, háborúk, terrorizmus, a biztonság hiánya és az emberi jogok megsértése, valamint a szegénység, egyenlőtlenség, üldöztetés, korrupció, éghajlatváltozás és természeti katasztrófák – kezelésével fog hosszú távú, valódi és hatékony válasz születni; hangsúlyozza, hogy az EU-nak sürgősen összehangolt diplomáciai erőfeszítéseket kell kezdeményeznie a nemzetközi partnerekkel és a legfontosabb regionális hatalmakkal és szervezetekkel, mint pl. az Afrikai Unióval és az Arab Államok Ligájával, az instabil államok előtt álló kihívások kezelése érdekében, a konfliktusok megelőzésére összpontosítva;
7. meg van győződve arról, hogy a jelenlegi migrációs és menekültügyi válság a Szíriában és a Közel-Kelet egyéb területein zajló konfliktushoz, illetve a tágabb értelemben vett közel-keleti és észak-afrikai régió instabilitásához kapcsolódik, és az EU-nak mindent meg kell tennie, hogy ezek megszűnjenek; kéri a Dáís elleni uniós stratégia megfelelő

végrehajtását; felhívja az Uniót és tagállamait, hogy kezdeményező módon támogassák az ENSZ vezetése alatt zajló erőfeszítéseket a szíriai konfliktus rendezésére, és jelentős mértékben fokozzák diplomáciai erőfeszítéseiket a szomszédságukban és a Közel-Keleten zajló konfliktusok rendezése érdekében, a régió összes szereplőjével együttműködve, az ENSZ-szel együtt és azt támogatva;

8. üdvözli a valletai csúcstalálkozó cselekvési tervének elfogadását, mivel ez platformként szolgálhat egy olyan hosszú távú EU–Afrika stratégia számára, amely a szolidaritás, partnerség és megosztott felelősség elvein alapul az Afrika és Európa közti migrációs hullámok emberi, szociális és politikai kihívásainak kezelése során; felszólít a valletai csúcstalálkozón elért eredmények teljes körű végrehajtására és ellenőrzésére; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az Unió elkötelezett maradjon Afrika mellett a fejlesztési együttműködés révén, amely az irreguláris migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás kiváltó okait kezeli; elismeri, hogy több erőfeszítést kell tenni a legális migráció és mobilitási lehetőségek előmozdítása érdekében;
9. hangsúlyozza, hogy a Nyugat-Balkán, mint a menekültek és migránsok tranzitútvonala az uniós tagállamok felé, egyre növekvő és jelentős nyomás alatt áll, amely súlyos humanitárius következményeket von maga után, és ezért támogatni kell; üdvözli a Tanács 2015. október 12-i következtetéseiben (12880/15) szereplő javaslatot a szíriai válság kezelésére szolgáló uniós regionális alap (a „Madad alap”) hatókörének kiterjesztéséről a Nyugat-Balkánra; támogatja a Földközi-tenger keleti térségében és a Nyugat-Balkánon húzódó útvonalról szóló, 2015. október 8-i luxembourgi magas szintű konferencia nyilatkozatát, és kéri annak gyors végrehajtását és nyomon követését;
10. rámutat, hogy az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosának (UNHCR) becslései szerint a Szíriával szomszédos államok hozzávetőlegesen 4 millió menekültet fogadtak be; emlékeztet arra, hogy Törökország, Libanon és Jordánia jelentős menekülthullámmal néz szembe, és kiemeli a hatékony uniós támogatás, illetve az ezen országokkal folytatott szoros együttműködés szükségességét, a humanitárius válság kezelése és a menekültek jobb körülményeinek megteremtése érdekében; rámutat, hogy a Perzsa-öböl menti államok aktív részvétele pozitív hatással lenne, amennyiben ezáltal tanúsítanák szolidaritásukat; ezzel párhuzamosan hangsúlyozza, hogy fontos új mechanizmusokat létrehozni és/vagy a meglévőket megerősíteni az olyan frontországok támogatása érdekében, mint Görögország, Olaszország és Málta, egy ilyen nagyságrendű humanitárius válság kezelése során;
11. úgy véli, hogy a csatlakozásra váró országokat, például Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságot és Szerbiát, az Uniónak teljes körűen támogatnia kell, hogy kezelni tudják a migránsok és a menekültek beáramlását; ugyanakkor figyelmeztet arra, hogy ezen országok intézkedései negatív hatással lehetnek az uniós integráció felé tett lépéseik terén, és e kormányokat emlékezteti nemzetközi emberi jogi kötelezettségeikre;
12. felszólít, hogy adják meg a szükséges eszközöket és megbízatást a főképvisező/alelnök és a Külügyi Szolgálat számára, hogy a közös kül- és biztonságpolitika keretében és a tagállamokkal együttműködve megtehessék a szükséges politikai és diplomáciai lépéseket a régióban;
13. ösztönzi a szélesebb körű és intenzívebb uniós együttműködést a nem uniós származási és tranzitországokkal, teljes mértékben tiszteletben tartva a migránsok jogait, kétoldalú

megállapodások, mobilitási partnerségek és technikai együttműködési megállapodások révén, amelyek esetében ellenőrzési mechanizmusokat kell kialakítani a helyi civil szervezetek bevonásával, a következő célkitűzések elérése érdekében:

- előremutató megközelítés kialakítása a mediterrán térség migrációs válságával kapcsolatban, a migrációs áramlások különböző okaihoz alkalmazkodva, és megkülönböztetve azokat,
- küzdelem az embercsempész- és emberkereskedő-hálózatok ellen,
- kapacitásépítés biztosítása a menekültügyi rendszerek és a határellenőrzés területein,
- védelem nyújtása a szükségét szenvedők számára, az UNHCR-rel és a szakosodott civil szervezetekkel együttműködve,
- a migrációval és a mobilitással kapcsolatos általános megközelítés erősítése,
- humanitárius folyosók létrehozása,
- a szabályos migráció és mobilitás kereteinek kialakítása, és a családegyesítés jelenlegi korlátainak enyhítése,
- humanitárius vízumok kiadása,
- humánus és hatékony visszatérési politika foganatosítása az irreguláris migránsokkal szemben;

14. felszólít mobilitási partnerségek és kölcsönös migrációs megállapodások megkötésére, hogy a harmadik országbeli állampolgárok könnyebben tudjanak mozogni hazájuk és az EU között;
15. felhívja az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, a Bizottság alelnökét, hogy tegye meg a gyakorlati lépéseket az ENSZ-ben annak érdekében, hogy a Biztonsági Tanács felhatalmazza az Európai Uniót arra, hogy célzott fellépéseket tegyen a kikötőkben az embercsempészet megszervezéséért felelős csoportok infrastruktúrája ellen;
16. tudomásul veszi a Bizottság „biztonságos és nem biztonságos” harmadik országokra vonatkozó javaslatát; felhívja az EU-ba irányuló irreguláris migráció származási és tranzitországaikat, hogy gondoskodjanak a meglévő kétoldalú visszafogadási megállapodások teljes körű, hatékony és mihamarabbi végrehajtásáról; hangsúlyozza, hogy a visszafogadási megállapodások megkötése vagy alkalmazása során biztosítani kell, hogy a harmadik országok megfeleljenek a vonatkozó nemzetközi jogszabályoknak és az emberi jogok védelmére vonatkozó kötelezettségeknek; kiemeli továbbá, hogy e tekintetben javítani kell a határon átnyúló együttműködést a szomszédos uniós tagállamokkal, többek között az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatallal és a FRONTEX-szel folytatott megerősített műveleti és technikai együttműködés révén;
17. ugyanakkor úgy véli, hogy az EU-nak kötelező érvényű letelepítési programot kellene kialakítania a menekültek számára, szorosan együttműködve az UNHCR-rel, amelyben kvótákat, valamint állandó, kötelező érvényű ám rugalmas és automatikus, az egész Unióra kiterjedő áttelepítési rendszert határoz meg, figyelembe véve a belépés helye

szerinti tagállam helyzetét és a befogadási körülményeket, valamint a menekültek szükségleteit és amennyiben lehetséges, preferenciáit;

18. üdvözli a Triton és Poszeidón műveletekre szánt források növelését; tudomásul veszi az EUNAVFOR MED/Sophia műveletnek a Földközi-tenger térségében az embercsempészek és emberkereskedők elleni elindítását, és támogatja az Unió külső határain a határigazgatás megerősítését; elfogadja a művelet második fázisába való átmenetét, a nemzetközi joggal összhangban, és hangsúlyozza a harmadik országokkal való együttműködés szükségességét a migráncsempészek szervezett bűnbandái elleni hatékony küzdelem érdekében; hangsúlyozza azonban, hogy az emberéletek megmentése érdekében szélesebb körű, tartós, koordinált és hatékony kutatási és mentési műveletekre van szükség a Földközi-tengeren, különösen egy európai parti őrségi szolgálat létrehozása révén, valamint menekültügyi, kiegészítő védelmi és átmeneti védelmi uniós politikára, amely teljes mértékben megfelel a genfi egyezmény, a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény, továbbá az emberi jogok európai egyezménye szerinti kötelező erejű kötelezettségeknek és tiszteletben tartja a visszaküldés tilalmának elvét;
19. rámutat, hogy a migránsok és menekültek, különösen a kísérő nélküli kiskorúak nagyon kiszolgáltatottak, ezért könnyen az emberkereskedelem áldozatául eshetnek; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az embercsempészek áldozatául esett női és gyermek menekültek és migránsok különleges segítségben, valamint orvosi ellátásban és pszichológiai tanácsadásban, továbbá megfelelő gyermekvédelemben részesüljenek; felhívja az Uniót és a tagállamokat, hogy tegyék bevándorlási, integrációs és menekültpolitikáik szerves részévé a gyermekek, illetve a nemek közti egyenlőség szempontjait, és hangsúlyozza a migráció és a határellenőrzés uniós megközelítésének szükségességét, a kiszolgáltatott személyek jogai és a gyermek legfőbb érdekének központi elve alapján;
20. úgy véli, hogy – a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia alapelvei értelmében – az együttműködési és fejlesztési támogatás kulcsszerepet játszik a migráció kiváltó okainak kezelésében; felhívja a tagállamokat fejlesztési támogatásuk kiigazítására, összhangban a GNI 0,7%-ára vonatkozó kötelezettségvállalással, tekintettel a fenntartható fejlődési célok elérésére; üdvözli, hogy a valettai csúcstalálkozó egyik célja az afrikai fejlesztési együttműködési támogatás célirányosabbá tétele; hangsúlyozza, hogy az Uniónak hosszú távon és a gyakorlat szintjén továbbra is támogatnia kell a szegénység csökkentésére és a korrupció megszüntetésére irányuló nemzetközi erőfeszítéseket, valamint a békeépítést, a demokrácia és kormányzás előmozdítását, az emberi jogokat és az alapvető szabadságokat, a nemek közötti egyenlőséget, a foglalkoztatást és oktatást, a politikai és gazdasági stabilitást, a biztonságot és a prosperitást is;
21. úgy véli, hogy a mediterrán térség migrációs és menekültügyi válságát csak tartós politikai akarat, és az uniós intézményeket és a tagállamokat is magában foglaló nemzetközi összefogás és koordináció révén lehet megoldani, továbbá úgy véli, hogy az Uniónak kezdeményeznie kellene egy nemzetközi konferencia összehívását az ENSZ égisze alatt a jelenlegi válság humanitárius szintű kezelése céljából;
22. úgy véli, hogy az Unió és harmadik országok közötti párbeszéd elindítása révén nagymértékben erősíteni lehetne az olyan regionális védelmi programokat, melyek célja a régióban jelentős számú menekült kiinduló- vagy tranzitországaiként szolgáló nem uniós

országok kapacitásának növelése, amelyeknek így komolyabb szerep és részvétel jutna;

23. felhívja a Bizottságot és az uniós tagállamokat, hogy tegyék meg a szükséges jogalkotási és közigazgatási lépéseket a sürgősségi vízumok kiadásának lehetővé tételére és a földközi-tengeri térségben veszélynek kitett emberijog-védők ideiglenes menedékhez jutásának megkönnyítése érdekében; sürgeti a tagállamokat, hogy fordítsanak kiemelt figyelmet a politikai menedékjog iránti kérelmekhez kapcsolódó esetekre az emberi jogok esetleges megsértésével járó visszaküldések megelőzése érdekében;
24. üdvözli az afrikai stabilitással és az irreguláris migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás kiváltó okainak kezelésével foglalkozó uniós szükséghelyzeti alap létrehozását, amelynek célja az afrikai országok és a migráció által leginkább érintett régiók stabilitásának erősítése és a jobb migrációkezelésükhöz való hozzájárulás; hangsúlyozza azonban a pénz forrására, illetve az abból finanszírozott fellépésekre vonatkozó garanciák szükségességét; kéri a tagállamokat, hogy szilárd kötelezettségvállalásuk jeléül járuljanak hozzá az előterjesztett 1,8 milliárd eurós összeghez; hangsúlyozza további finanszírozás mobilizálásának szükségességét az afrikai kontinens kiaknázatlan lehetőségeinek felszabadítása érdekében, amely a kereskedelem és a beruházások révén hozzájárul a fenntartható fejlődéshez és a szegénység csökkentéséhez;
25. rámutat, hogy további uniós költségvetési forrásokra, különösen humanitárius segítségnyújtásra lesz szükség a mediterrán térségben tapasztalható migrációs és menekültügyi válság kezelése érdekében; felszólít arra, hogy alapítsanak migrációra vonatkozó tájékoztató központokat harmadik országokban, és tudomásul veszi az európai bevándorlási összekötő tisztviselők gyors kihelyezését a harmadik országokban működő uniós küldöttségekre a migrációs áramlásokkal kapcsolatos információk gyűjtésére, a nemzeti összekötőkkel való együttműködés és a helyi hatóságokkal folytatandó közvetlen együttműködés céljából, ezáltal elősegítve az uniós szintű korai előrejelző rendszerek aktiválását, hogy a jövőbeli migrációs válságokra gyorsan lehessen reagálni;
26. ösztönzi az alelnököt/főképviselőt és az EKSZ-t, hogy folytassa a nemzetközi szervezett bűnözés elleni ENSZ-egyezmény és annak jegyzőkönyvei ratifikációs folyamatának támogatását, különös tekintettel az emberkereskedelem, és különösen a nőkkel és gyermekekkel való kereskedelem megelőzéséről, visszaszorításáról és büntetéséről szóló, a migránsok szárazföldön, tengeren és légi úton való csempészete elleni küzdelemtől szóló, továbbá a lőfegyverek, részek és alkatrészek, valamint lőszerük tiltott előállítására és kereskedelmére elleni jegyzőkönyveire;
27. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egyre nagyobb méreteket ölt a jelenlegi migrációs probléma kriminalizálása, amely sérti az érintettek emberi jogait, valamint a menekültekkel szembeni rossz bánásmódhoz és önkényes fogva tartásukhoz vezet egyes harmadik országokban; felhívja az Uniót, hogy vitassa meg ezt a kérdést az érintett országokkal, többek közt az emberi jogi párbeszéd során és a jog érvényesülésével, a szabadsággal és a biztonsággal foglalkozó albizottságokban, és növelje a védelemre szolgáló kapacitásokat a tranzit harmadik országokban;
28. felkéri a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy aktívan vegyenek részt az „éghajlati menekültek” fogalmáról folytatott vitában, beleértve annak lehetséges jogi meghatározását is a nemzetközi jogban vagy bármely, jogilag kötelező erejű nemzetközi megállapodásban;

29. elismeri, hogy a hontalanság komoly emberi jogi problémát jelent; kéri a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy minden uniós külső fellépés keretében küzdjön a hontalanság ellen, különösen a nemi, vallási vagy kisebbségi helyzeten alapuló állampolgársági törvényekben foglalt megkülönböztetés kezelésével, a gyermekek állampolgársághoz való jogának elősegítésével, és az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága (UNHCR) által indított, a hontalanság 2024-ig történő megszüntetésére irányuló kampány támogatásával;
30. kéri a Bizottságot, hogy konzultáljon az Európai Parlamenttel, mielőtt bármilyen megállapodás születne a Frontex és egy harmadik ország között; ragaszkodik ahhoz, hogy ezek a szerződések megfelelő intézkedéseket tartalmazzanak az emberi jogi normák teljes körű tiszteletben tartására vonatkozóan, ideértve a visszaküldési, a közös járőrszolgálati, a keresési, mentési és megfigyelési műveleteket.

**A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN
TARTOTT ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE**

Az elfogadás dátuma	16.11.2015
A zárószavazás eredménye	+: 49 -: 6 0: 6
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Francisco Assis, James Carver, Javier Couso Permuy, Andi Cristea, Arnaud Danjean, Mark Demesmaeker, Georgios Eptideios, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Sandra Kalniete, Manolis Kefalogiannis, Afzal Khan, Janusz Korwin-Mikke, Eduard Kukan, Ilhan Kyuchyuk, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Andrejs Mamikins, Ramona Nicole Mănescu, Tamás Meszerics, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Vincent Peillon, Tonino Picula, Kati Piri, Andrej Plenković, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Sofia Sakorafa, Jacek Saryusz-Wolski, Alyn Smith, Jaromír Štětina, Charles Tannock, László Tőkés, Johannes Cornelis van Baalen
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Ignazio Corrao, Luis de Grandes Pascual, Angel Dzhambazki, Tanja Fajon, Mariya Gabriel, Liisa Jaakonsaari, Javi López, Norica Nicolai, Urmas Paet, Miroslav Poche, Soraya Post, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Igor Šoltes, Renate Sommer, Traian Ungureanu, Marie-Christine Vergiat
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (200. cikk (2) bekezdés)	Beatriz Becerra Basterrechea, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Ivan Štefanec, Patricija Šulin